

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Opava 27.2.2014
čj. UKZUZ 030666/2014

Oblastní odbor SRS

Jaselská 552/16

746 82, Opava

Souhrnná zpráva oblastního odboru OPAVA o výskytu škodlivých organismů a poruch v roce 2013

1. Počasí

Leden byl teplotně mírně nadprůměrný. Po většinu měsíce bylo mrazivé počasí, žádné extrémní mrazy však zaznamenány nebyly. V období 12.–28.1. trval celodenní mráz, ale i během těchto 17 dnů ranní minimální teploty klesly pod -15°C jen jednou (26.1.). Nejvýše teploty vystoupily 4.–5.1. a 30.1.–31.1., a to na $6\text{--}8^{\circ}\text{C}$. Srážek, většinou sněhových, bylo dostatek. Velké přívaly sněhu však zaznamenány nebyly, pravidelně přicházela obleva, kdy sníh většinou jen částečně roztál, a tak vrstva sněhové pokrývky s výjimkou horských poloh nebyla nikdy příliš vysoká. V průměru byly srážkové normály překročeny o více než 30 %.

Únor byl teplotně mírně a srážkově silně nadprůměrný. Teploty se dlouhodobě pohybovaly kolem nuly, ráno byl většinou slabý mráz, odpoledne mírně nad nulou. Nejtepleji bylo 1.2., kdy teploty vystoupily na $7\text{--}8^{\circ}\text{C}$. Mrazy byly jen mírné, pod -10°C klesla teplota pouze 21.2. Oblačnosti bylo dostatek, slunce se ukázalo jen výjimečně. Srážkové normály byly překročeny o 21–28 %. Většina sněhu roztála zejména po intenzivním dešti 24.2. Do konce měsíce se už odpolední a většinou i ranní teploty pohybovaly nad bodem mrazu a tání sněhu dále významně pokročilo.

Březen byl s průměrnou teplotou kolem -1°C přibližně 3°C pod dlouhodobým normálem. Po přechodném oteplení 4.–10.3. se ranní teploty 11.3. opět vrátily pod bod mrazu a občas klesly i pod -10°C . Přišly i sněhové přehánky nebo slabé sněžení a pole opět pokryl sníh. Bylo zataženo občas se slabým deštěm nebo tajícím sněžením, na Prostějovsku ale 18.–19.3. napadlo 20–30 cm mokrého sněhu. Oblačnost se protrhala 20.3. a odpolední teploty vystoupaly většinou nad 10°C . Hned následující den se ale opět začalo ochlazovat a 22.3. slabý déšť vystřídal slabé sněžení. Krajina se opět pokryla slabou, ale souvislou vrstvou sněhu. Ranní minima nepřekračovala bod mrazu, 24.3. klesla na mnoha místech pod -10°C , v horských polohách Jeseníků až na -19°C . Maximální teploty byly jen občas mírně nad nulou, celodenní slabý mráz nebyl výjimkou. Obloha byla většinou zamračená, často slabě sněžilo nebo byly srážky smíšené, občas bylo i dosti větrno. Sněhová pokrývky však mimo horských poloh nebyla nikde vysoká. V nepravidelných intervalech se obnovovala a postupně opět odtávala, většinou přes den, kdy bylo o něco tepleji. Místy byla sněhová vrstva nesouvislá nebo zcela chyběla, a to zejména v jižní části oblasti. Celodenní a občas velmi intenzivní sněžení zasáhlo severní Moravu 31.3. Prakticky na celém území během jednoho dne napadlo 20–30 cm většinou mokrého sněhu, v horských polohách Moravskoslezských Beskyd (Lysá hora) až 39 cm. Byl to největší jednorázový přírůstek

sněhové pokrývky od podzimu. I celkově byl březen srážkově značně nad dlouholetým normálem. Počasí koncem března mělo stále zimní charakter.

Duben byl teplotně nadnormální a srážkově citelně podnormální. K bohaté sněhové nadílce z konce března připadlo dalších přibližně 5 cm sněhu ještě 3.4. Počasí bylo v první březnové dekádě stále většinou zamračené a dosti chladné. Ranní minima se udržovala pod bodem mrazu, nejnižše teploty klesly 2.4., místy i pod $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$. Odpolední maxima byla zpočátku do $5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Oteplování bylo velice mírné a postupné, nejdříve se zvyšovaly zejména odpolední teploty. Nad $10\text{ }^{\circ}\text{C}$ vystoupila odpolední maxima na většině území až 9.4. Tání sněhu se velice urychlilo deštěm 12.–13.4. a následným slunečným počasím s vysokými odpoledními teplotami, které se v polovině dubna pohybovaly kolem $15\text{ }^{\circ}\text{C}$ a 18.4. místy vystoupily až na $24\text{ }^{\circ}\text{C}$. Do konce měsíce pokračovalo slunečné a teplé počasí, občas přerušované přechodem frontálních systémů a ochlazením. Srážky ve druhé polovině dubna byly většinou ve formě lokálních a někdy i přívalových přeháněk s bourkami, místy však nespada ani kapka. Na většině pozemků byla dostatečná zásoba půdní vláhy a také ranní rosy byly vydatné.

Květen se vyznačoval proměnlivým průběhem počasí. První dvě dekády byly příjemně teplé, odpolední maxima se často pohybovala mezi 20 až $25\text{ }^{\circ}\text{C}$. Konec května byl naopak dosti chladný, maximální teploty překračovaly $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ jen mírně a spíše výjimečně, ranní minimální teploty se pohybovaly v intervalu 5 – $10\text{ }^{\circ}\text{C}$. Nejen v období ledových mužů, ale po celý průběh května nebyly zaznamenány mrazy, a to většinou ani přízemní. V průměru byl květen teplotně i srážkově nadprůměrný. Většina srážek spadla ve formě lokálních, různě intenzivních dešťových přeháněk. Konec května průběhem počasí připomínal spíše duben. Bylo chladno s častými dešťovými přeháňkami nebo deštěm, k pocitu chladu občas přispíval i silný vítr.

Červen byl teplotně a zejména srážkově značně nadnormální. Celkem spadlo více než 140 % srážkového normálu, a to v podobě od trvalého deště, různě intenzivních lokálních, ale pravidelných, přeháněk až po intenzivní průtrže mračen s bourkami a kroupami. Pocitově byl červen spíše chladný. Nad normál se teploty dostaly zejména díky poměrně vysokým ranním minimálním teplotám a velmi teplému období na konci druhé dekády, kdy teploty překračovaly tropickou třicítku. Závěr měsíce byl už zase dosti chladný a deštivý. Ranní teploty se pohybovaly jen kolem $10\text{ }^{\circ}\text{C}$, ale občas klesly až k $6\text{ }^{\circ}\text{C}$, ty odpolední byly na toto období velmi nízké, kolem $15\text{ }^{\circ}\text{C}$, jen 29.6. slabě překročily $20\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Červenec byl nejteplejším a zároveň nejsušším měsícem roku. Značnými rozdíly mezi ranními a odpoledními teplotami a minimálními změnami v charakteru počasí připomínalo babí léto. Ranní minima zpočátku nepřekračovala 8 – $13\text{ }^{\circ}\text{C}$. Proudění vzduchu ze severních směrů nedovolilo teplotám vystoupit nad $29\text{ }^{\circ}\text{C}$ ani při celodenním slunečním svitu, ale většinou se maximální teploty pohybovaly kolem $25\text{ }^{\circ}\text{C}$. Od 26.7. se postupně zvyšovaly ranní i odpolední teploty, tropická vedra znamenala překonání řady teplotních rekordů. V pondělí 29.7. byla na mnoha místech zaznamenána tropická noc, kdy teplota neklesla pod $20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Odpolední maxima často vysoko překračovala třicítku. Nejtepleji bylo 28. a 29.7., kdy se maxima vyšplhala přes $36\text{ }^{\circ}\text{C}$. Koncem července bylo většinou skoro jasno, jen místy oblačno. Přeháňky byly s výjimkou Jeseníků a jejich nejbližšího okolí jen vzácné a svou vydatností zanedbatelné.

Srpen začal tropickými vedry, která jen nakrátko 4.8. v nočních hodinách přerušil přechod pásma přeháněk a bouřek. Napršelo většinou pouze od 1 do 15 mm. Bylo to ale na většině území nejvíce od konce června. Odpolední maxima se zvyšovala postupně do 8.8., kdy na řadě míst překročila $37\text{ }^{\circ}\text{C}$ a kdy byly zaznamenány lokální teplotní rekordy téměř na celém území. Následovalo nejen prudké ochlazení o 10 – $15\text{ }^{\circ}\text{C}$, ale také dlouho očekávané srážky. Odpolední třicetistupňové teploty se vrátily ještě 18.–19.8. Následovalo opět významné ochlazení a dešťové srážky. Extrémní horka z počátku období vystřídalo příjemné, většinou slunečné letní počasí. Srážky byly nedostatečné, jen občasné, místy však dosti vydatné, doprovázené bourkami a silným nárazovým větrem. Celkově byl srpen teplotně silně nadnormální a srážkově značně podnormální.

Září bylo teplotně silně podnormální, srážkově extrémně nadnormální. Na mnoha místech napršelo 200 % dlouhodobého srážkového normálu. Zpočátku převládalo ještě

příjemné počasí konce léta. Ranní minimální teploty většinou překračovaly 10 °C, odpolední maxima se pohybovala kolem 20 °C, občas ale až do 25 °C. Většinou bylo polojasno až oblačno, obloha se vyjasnila jen zřídka. Srážky byly pravidelné, avšak ne příliš vydatné, většinou v podobě slabých přeháněk nebo doznívajících frontálních systémů. Teplé období vyvrcholilo 7. a 8.9., a to teplotami 25–27 °C. Po přechodu studené fronty se ráz počasí změnil, připomínal už spíše podzim. Klesly odpolední a zejména noční teploty, ukázalo se více oblačnosti. Srážky byly pravidelné, při přechodech frontálních systémů občas i dosti vydatné.

Říjen byl teplotně dosti nadprůměrný, srážkově mírně podnormální. Převládalo příjemné a poměrně teplé podzimní počasí s přiměřeným množstvím srážek. Jen v období 3.–5.10. se citelně ochladilo a prakticky na celém území oblasti byly zaznamenány první ranní mrazy. Minimální teploty klesly ojediněle až na -4 °C a v přízemní vrstvě i na -7 °C. Typické počasí babího léta nastoupilo přibližně od 10.10. Odpolední maxima pravidelně překračovala 15 °C a 11.10. na většině území dokonce 20 °C. Počasí bylo většinou proměnlivé, skoro jasné až oblačné, při přechodech frontálních systémů zatažené s deštěm nebo přeháňkami. Nadprůměrné teploty pokračovaly až do konce října a místy padaly i maximální teplotní rekordy. Před frontami jsme zaznamenali často čerstvý až silný většinou jihovýchodní vítr.

Listopad byl typický značným nedostatkem srážek a teplotami výrazně nad dlouhodobým průměrem. Protože vysychání pozemků je v tomto období již pomalé, rostliny nedostatkem vláhy netrpěly. Většinou bylo oblačno až zataženo, vyjasnilo se jen občas. Srážky byly jen občasné a slabé, napršelo kolem 60 % normálu. První slabé sněžení přišlo i do nižších poloh až 26.11. Odpolední maximální teploty byly zpočátku ještě velmi příjemné, mezi 10 až 15 °C, ojediněle i nepatrně více. Přibližně od druhé dekády maxima klesla na 5 až 10 °C, chladněji bylo jen výjimečně. Pokud se vyskytly ranní mrazy, byly jen občasné a slabé. Nejnižší teploty byly zaznamenány 27. a 28.11., a to do -5 °C.

Prosinec byl rovněž dosti teplý a suchý. Teploty byly zpočátku poměrně vyrovnané, ráno 2 až -5 °C, odpoledne 1 až 6 °C. Vánoční svátky byly ale nebyvale teplé. Velmi silný a teplý jižní vítr způsobil, že na řadě míst byly překročeny maximální teplotní rekordy. Místy teploty překračovaly 13 °C. Koncem měsíce se teploty postupně snižovaly přibližně na hodnoty, které byly začátkem prosince. Srážky opět jen občasné, slabé, dešťové i sněhové. Mimo vysokých horských poloh se trvalá sněhová pokrývka prakticky nevytvořila. Oblačnost byla proměnlivá, často se objevovala inverze.

Zhodnocení roku 2013

Celkově bude pravděpodobně možné rok 2013 hodnotit jako teplotně nadnormální a srážkově přibližně normální. V obou hodnotách se však vyskytovaly extrémy. Pouze ve dvou měsících v roce byly teplotní průměry pod dlouhodobými normály, v březnu a v září. V březnu panovalo ještě zimní počasí, k dosažení průměrných teplot chyběly dokonce 3 °C. I když následující měsíce byly dosti výrazně teplotně nadnormální, chladná období se vracela v dubnu, květnu a dokonce i v červnu. Bylo to většinou důsledkem velké oblačnosti a četných dešťových srážek. Nejteplejším měsícem byl červenec, nejteplejším dnem pak 8. srpen, kdy na řadě míst maximální teplota překročila 37 °C a téměř na celém území byly zaznamenány lokální teplotní rekordy. Tropické noci, kdy teplota neklesla pod 20 °C, byly na některých místech zaznamenány 21.6., 29.7 a 8.8. Srážky byly 6 měsíců pod dlouhodobým průměrem a 6 měsíců nad ním. Srážkově bohatá byla zejména první polovina roku a září. V září na mnoha místech napršelo 200 % dlouhodobého srážkového normálu. Srážek bylo relativně dostatek, mnohdy však byly nerovnoměrně rozděleny. Díky tomu, že srážky od konce června byly téměř výhradně ve formě lokálních a srážkově málo významných přeháněk, sucho začalo být na některých lokalitách, zejména v jižní části oblasti, již v polovině července. V tomto období již byla značná část polních plodin sklizena, a tak toto suché období nepředstavovalo takový problém, jako v předchozích letech. Jen výjimečně se objevily přívalové vydatné srážky i s krupobitím, zejména v Jeseníkách a jejich nejbližším okolí. Období s nedostatkem srážek bylo ukončeno přechodem několika frontálních systémů s přeháňkami a bourkami začátkem srpna. Konec roku byl opět suchý a extrémně teplý.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

OBILNINY

Porosty ozimů byly po přezimování většinou vzrůstově i vývojově vyrovnané, v dobrém zdravotním stavu. Porosty řidší, méně vyrovnané, se vyskytovaly pouze ojediněle. Některé porosty byly silně zaplevelené různými druhy plevelů. V první polovině dubna se lokálně objevila chladová poškození, žloutnutí nebo fialovění listů, vegetační vrcholy těchto rostlin byly ale nepoškozené. Rovněž porosty jarních ječmenů byly vyrovnané. Přechodnému poškození listů žírem dřepčíka obilního začátkem května rychle odrůstaly. V lokalitách s intenzivnějšími srážkami docházelo místy koncem května a v červnu k poléhání zejména ozimých ječmenů. U jarních ječmenů bylo možné pozorovat silné žloutnutí důsledkem přemokření půdy. Koncem vegetace se lokálně objevily střední až silné výskyty houbových chorob. Výskyty škůdců byly slabé s výjimkou některých druhů mšic, zejména kyjatky osenní. Na některých pozemcích plevel přerostly porost obilniny.

PŠENICE OZIMÁ

Infekce padlím pšenice (*Blumeria graminis*) z podzimu byly většinou slabé, jen v okrese Přerov (Radslavice) ojediněle střední až silné. Také v dalším průběhu vegetace byl průběh infekce většinou slabý, lokálně však byly zjišťovány střední výskyty v okresech Jeseník (Bernartice), Olomouc (Červenka, Litovel, Myslechovice, Vacanovice, Troubelice, Tršice), Opava (Jamnice), Prostějov (Klenovice na Hané, Němčice nad Hanou) a Přerov (Henčlov, Osek nad Bečvou, Prosenice). Nejdéle se střední výskyty padlí udržely v některých hustých porostech v jižní části oblasti.

Střední výskyty septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) se začaly objevovat ve druhé dekádě dubna v okrese Přerov (Prosenice). Další střední výskyty byly hlášeny z okresů Jeseník (Javorník-Ves, Vidnava), Olomouc (Těšetice, Uničov) a Šumperk (Řepová). Koncem vegetace byly výskyty lokálně silné, a to v okresech Karviná (Starý Bohumín), Olomouc (Nový Dvůr) a Opava (Kobeřice). Příznaky choroby se objevovaly i v horních listových patrech a klasech.

První výskyty pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*) byly pozorovány 16.5. v okresech Prostějov (Němčice nad Hanou) a Přerov (Troubky). V průběhu další vegetace byly výskyty maximálně na střední úrovni (Javorník-Ves a Vidnava v okrese Jeseník, Kobeřice a Malé Hoštice v okrese Opava, Kokory a Želatovice v okrese Přerov) s výjimkou lokality Opava-Předměstí v okrese Opava, kde byl zaznamenán silný výskyt.

První výskyt hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*) hlásili z okresu Olomouc (Vojnice) 14.6. Výskyty byly většinou slabé, avšak koncem vegetace v okresech Jeseník (Vidnava, Vlčice) a Olomouc (Náklo) lokálně silné.

První výskyt růžovění klasů pšenice (*Gibberella zeae*, *Monographella nivalis*, *Gibberella avenacea*, *Fusarium poae*, *F. culmorum*) hlásili 27.6. z okresu Olomouc (Senice na Hané). Výskyty v okresech Jeseník (Javorník-Město, Javorník-Ves, Vlčice) a Přerov (Prosenice, Rokytnice) byly lokálně střední.

První výskyty mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*) v porostech ozimých pšenic zaznamenali v okresech Jeseník (Javorník-Ves) a Opava (Jamnice) 16.5., kyjatky osenní (*Sitobion avenae*) v okrese Přerov (Radslavice) 21.5. a kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*) v okrese Opava (Malé Hoštice) 7.6. Na přelomu června a července byly střední výskyty mšic (*Aphididae*), zejména kyjatky osenní (*Sitobion avenae*), v klasech pšenice zjištěny v okresech Jeseník (Javorník-Ves, Vidnava, Vlčice), Opava (Opava-Předměstí) a Šumperk (Bludov). Místy se vyskytovala silná parazitace.

První výskyt dřepčíka obilního (*Phyllotreta vittula*) zaznamenali 16.4. v okrese Prostějov (Němčice nad Hanou). Výskyty na Prostějovsku se zpočátku jevily jako lokálně silné, avšak porosty ječmene v období plné vegetace poškození rychle odrůstaly.

První výskyty imag kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*) byly zjištěny 16.4. v okrese Opava (Opava) a 17.4. v okrese Přerov (Rokytnice). Výskyty byly spíše jen

ojediněle střední, a to pouze v okrese Jeseník (Bernartice, Javorník-Ves). Ve třetí dekádě května zaznamenali v okrese Opava (Kylešovice) silný výskyt imag **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** a začátkem června až střední výskyt vajíček **kohoutků (*Oulema spp.*)** na pozemku v katastru Oldřišov ve stejném okrese.

Počátkem jarní vegetace byly zaznamenány střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okresech Nový Jičín (Závišice), Olomouc (Dolany, Samotíšky, Velký Týnec) a Prostějov (Klenovice na Hané, Němčice nad Hanou, Tvorovice), silné v okrese Bruntál (Krnov) a Prostějov (Čehovice, Hrubčice, Vítonice).

V dubnu a začátkem května pozorovali lokálně silné zaplevelení **heřmánkovcem nevonným (*Tripleurospermum inodorum*)** a **hluchavkami (*Lamium spp.*)** v okrese Šumperk (Bludov, Lesnice), **rozrazilý (*Veronica spp.*)** v okrese Opava (Opava), střední zaplevelení **heřmánkovcem nevonným (*Tripleurospermum inodorum*)**, **hluchavkami (*Lamium spp.*)** a **penízkiem rolním (*Thlaspi arvense*)** zejména na okrajích pozemků v okrese Šumperk (Bludov, Lesnice), **hluchavkami (*Lamium spp.*)** v okrese Opava (Opava-Předměstí). Koncem vegetace se lokálně projevilo silné zaplevelení přerůstající **chundelkou metlicí (*Apera spica-venti*)** v okresech Bruntál (Krnov), Jeseník (Javorník-Město, Javorník-Ves), Opava (Opava-Předměstí) a Prostějov (Dobromilice), **ovsem hluchým (*Avena fatua*)** v okrese Jeseník (Javorník-Město, Javorník-Ves) nebo **sveřepem (*Bromus sp.*)** v okresech Jeseník (Javorník-Ves) a Prostějov (Dobromilice).

JEČMEN OZIMÝ

Po přezimování byly porosty většinou vyrovnané, v dobrém zdravotním stavu, dobře a rychle regenerovaly. Do vývoje porostů od třetí květnové dekády negativně zasáhly lokální intenzivní srážky, které místy působily poléhání porostů.

Zjištěné pozůstatky podzimní infekce **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** byly slabé, jen ojediněle v okrese Nový Jičín (Závišice) střední a v okrese Přerov (Radslavice) střední až silné. V průběhu další vegetace byly lokálně zjišťovány některé další lokality se středními výskyty (Nezamyslice v okrese Prostějov, Skalice v okrese Frýdek-Místek nebo Starý Bohumín v okrese Karviná). Příznaky napadení byly postupně překrývány příznaky polní rezistence.

Ojedinělý střední výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby ječmene (*Gibberella spp.*)** zaznamenali počátkem jarní vegetace v okrese Olomouc (Nový Dvůr).

Škodlivé výskyty **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byly rovněž spíše ojedinělé, v okrese Jeseník (Velká Kraš) střední, v okrese Olomouc (Nový Dvůr) až silné.

Střední výskyt **sítovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** zaznamenali lokálně v okrese Jeseník (Velká Kraš).

Výskyty hmyzích škůdců byly vesměs slabé.

Silné zaplevelení **heřmánkovitými pleveli (*Anthemis spp.*, *Matricaria spp.*, *Tripleurospermum spp.*)** a **rozrazilý (*Veronica spp.*)** zejména na okrajích pozemků bylo hlášeno od poloviny dubna z okresu Jeseník (Velká Kraš).

JEČMEN JARNÍ

Silné žloutnutí některých porostů jarního ječmene v důsledku podmáčení následkem intenzivních srážek pozorovali od začátku května zejména na Karvinsku a Prostějovsku, později téměř po celé oblasti.

První slabý výskyt **sítovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byl zjištěn v okrese Šumperk (Bludov) 9.5. Lokální střední výskyty byly v průběhu další vegetace zjištěny v okresech Jeseník (Velká Kraš), Nový Jičín (Sedlnice), Prostějov (Němčice nad Hanou, Smržice), Přerov (Rokytnice) a Šumperk (Řepová).

První výskyt příznaků **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byl pozorován 16.5. v okrese Jeseník (Javorník-Ves). Lokální střední výskyty byly pozorovány v okresech Jeseník (Javorník-Ves, Velká Kraš, Vidnava), Nový Jičín (Sedlnice) a Přerov (Rokytnice) koncem května a v průběhu června.

První výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** byly zaznamenány v okrese Prostějov (Myslejovice, Ohrozim) 14.5. Výskyty v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Nový

Jičín (Sedlnice) a Přerov (Rokytnice) byly lokálně střední, v okresech Bruntál (Úvalno) a Karviná (Starý Bohumín) až silné.

Střední až silné výskyty **ružovění klasů ječmene (*Gibberella zeae*, *Monographella nivalis*, *Gibberella avenacea*, *Fusarium poae*, *F. culmorum*, *F. sporotrichoides*)** byly koncem vegetace hlášeny z okresu Přerov (Dluhonice, Rokytnice).

Výskyty hmyzích škůdců byly obecně slabé. Ojedinělý střední výskyt larev **kohoutků (*Oulema* spp.)** v porostech jarního ječmene hlásili z okresu Opava (Kylešovice) ve druhé květnové dekádě.

První výskyt imag **dřepčíka obilního (*Phyllotreta vittula*)** zaznamenali 25.4. v okrese Jeseník (Javorník-Ves). V řepařské části okresu Prostějov (Dětkovice, Kostelec na Hané, Kralice na Hané, Určice, Výšovice) byla lokálně zjišťována silná poškození rostlin žírem imag a některé porosty byly ošetřeny insekticidy. Porosty jarních ječmenů v plné vegetaci těmito poškozením rychle odrůstaly.

KUKUŘICE

Silné výskyty **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** zaznamenali v okrese Opava (Opava-Předměstí, Otice) v polovině července i koncem vegetace na palicích.

První výskyt imag **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** byl ve feromonových lapácích zaznamenán 30.7. v lokalitě Nový Bohumín v okrese Karviná. V jednotlivých okresech byla většinou první imaga odchycena v posledních červencových dnech a v prvních dvou srpnových dekádách. Pouze na Novojičínsku (Skotnice) byl první výskyt zaznamenán až 4.9. a v okrese Jeseník (Javorník-Město) letos žádní brouci na feromonový lapák nenaletěli. Obecně byly letošní výskyty slabší, než v minulých letech. Silné nálety na feromonové lapáky (více než 3 samci na lapák a den) byly zaznamenány pouze v okresech Bruntál (Osoblaha) a Frýdek-Místek (Horní Tošanovice), střední (1-3 samci na lapák a den) v okresech Olomouc (Holice u Olomouce), Prostějov (Mořice) a Přerov (Dluhonice). Škody na porostech kukuřice nebyly pozorovány.

Ojedinělé střední výskyty housenek **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** byly pozorovány v okrese Jeseník (Javorník-Ves, Vidnava) od konce druhé dekády září.

Migraci **černopásky bavlníkové (*Helicoverpa armigera*)** v letošním roce je možné hodnotit jako průměrnou. Feromonovými lapáky umístěnými v porostech kukuřice byl zachycen pouze jeden samec (26.6., Mořice v okrese Prostějov). Rovněž pozorování v terénu a záchyty ve světelných lapačích ukazují na více méně průměrné výskyty. Motýli druhé generace byli zjišťováni hojně, nikoliv však masově, jako například v minulém roce. Škody na zemědělských plodinách nebyly hlášeny.

LUSKOVINY

HRÁCH

Výskyty chorob byly všeobecně bezvýznamné, z jednotlivých okresů byly hlášeny pouze první slabé výskyty **plísně hrachu (*Peronospora pisi*)** v první polovině června.

První výskyt **kyjaty hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** zjistili v okrese Prostějov (Bedihošť) 20.5. Výskyty byly rovněž většinou slabé, jen ve druhé polovině června a v červenci v okrese Olomouc (Lipňany, Unčovice, Vacanovice) lokálně střední a v okrese Prostějov (Budětsko) ojediněle až silné.

OLEJNINY

Ozimé řepky šly do přezimování místy dosti přerostlé, a tak na jaře lokálně docházelo k odumírání starých listů. Jarní regenerace byla opožděná, avšak velmi intenzivní. Rostliny rychle nahrazovaly chybějící listy a nové přírůstky byly v dobrém zdravotním stavu. Výskyty houbových chorob byly slabé. Střední až silné výskyty blýskáčků byly zjištěny po celé oblasti.

Některé porosty musely být i vícekrát ošetřeny a navíc se u některých populací pravděpodobně projevila rezistence k aplikovaným insekticidům.

V porostech máku byly škodlivé výskyty chorob i škůdců pozorovány pouze ojediněle.

ŘEPKA OZIMÁ

Porosty po přezimování byly většinou vyrovnané, často však přerostlé. Lokálně byla zjišťována ohniska poškozená okusem zvěří. K dalšímu odumírání starších listů přispěla i sněhová nadílka z 31.3., vegetační vrcholy ale nebyly poškozeny. Od poloviny dubna rychlá regenerace rostlin nahrazovala staré a odumřelé listy novými přírůstky, rostliny rychle fázovaly, jejich zdravotní stav byl velmi dobrý.

Výskyty houbových chorob byly po většinu vegetace slabé, ojedinělý střední výskyt **plísně brukvovitých (*Hyaloperonospora parasitica*)** zaznamenali v okrese Karviná (Staré Město) 6.5.

Až po vydatných srážkách v průběhu června se na šešulích nebo na stoncích projeví většinou slabé výskyty houbových chorob. Střední výskyt byl zaznamenán pouze u **alternariové skvrnitosti brukvovitých (*Alternaria brassicae*)** na šešulích v okrese Přerov (Rokytnice).

Po sklizni byly na strništích pozorovány slabé až nulové výskyty **bílé hniloby řepky (*Sclerotinia sclerotiorum*)**. Ojedinělý střední výskyt byl pozorován v okrese Karviná (Staré Město).

První slabý výskyt imag **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus pallidactylus*)** byl zaznamenán při přechodném oteplení v okrese Karviná (Staré Město u Karviné) již 7.3. Jednalo se o ojedinělý výskyt v celé oblasti. Protože počasí v březnu mělo ještě zimní charakter, první výskyty v dalších okresech byly pozorovány až více než po měsíci, a to 11.4. v okrese Přerov (Radvanice), 12.4. Prostějov (Němčice nad Hanou), 15.4. v okresech Jeseník (Bílý Potok a Javorník-Město), Opava (Jamnice) a Šumperk (Bludov), 16.4. Olomouc (Nemilany), 17.4. Nový Jičín (Závišice) a 19.4. Frýdek-Místek (Baška). Střední výskyty imag byly zjištěny v okresech Jeseník (Javorník-Město), Olomouc (Nemilany) a Šumperk (Bludov, Lesnice) koncem dubna.

Výskyty imag **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** byly většinou jen slabé, soustředěné více do jižní části oblasti. Pouze záchyty imag 17.4. v Mörickeho miskách v okrese Přerov (Radvanice) byly hodnoceny jako střední.

První výskyty imag **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** byly pozorovány od konce dubna, a to 30.4. v okresech Prostějov (Němčice nad Hanou, Prostějov, Smržice), Přerov (Radvanice) a Šumperk (Bludov), 3.5. v okrese Frýdek-Místek (Baška), 7.5. v okrese Opava (Jamnice). 15.5. v okrese Karviná (Staré Město) a 16.5. v okrese Jeseník (Javorník-Město, Javorník-Ves). V jižní části oblasti byly výskyty lokálně střední, konkrétně v okrese Prostějov (Němčice nad Hanou, Prostějov, Smržice) a Přerov (Radvanice).

První výskyty imag **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** byly zaznamenávány od poloviny dubna, a to 16.4. v okresech Olomouc (Nemilany) a Prostějov (Němčice nad Hanou, 17.4. Přerov (Radvanice) a Karviná (Karviná-Staré Město), 18.4. Jeseník (Bílý Potok a Javorník-Město, 19.4. Frýdek-Místek (Baška) a 24.4. Šumperk (Bludov). Ve velmi teplém počasí výskyty rychle dosáhly střední intenzity, a to prakticky po celém území oblasti. Silné výskyty byly hlášeny z okresů Jeseník (Javorník-Město), Opava (Kylesovice), Prostějov (Smržice) a Přerov (Osek nad Bečvou). Ojediněle byly porosty tak silně poškozeny, že prakticky nekvetly, na mnoha lokalitách bylo nutno postřiky insekticidy opakovat. U některých populací se pravděpodobně projevila rezistence k aplikovaným insekticidům.

První výskyty imag **beilomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** byly pozorovány 7.5. v okresech Jeseník (Javorník-Město, Javorník-Ves) a Prostějov (Nezamyslice, Němčice

nad Hanou, Určice, Vřesovice), první výskyt larev zaznamenali v okrese Prostějov (Nezamyslice, Němčice nad Hanou) 16.5. V okrese Olomouc (Bohuňovice, Náklo, Nedvězí, Troubelice) byly výskyty na více lokalitách střední, v okrese Jeseník (Javorník-Město, Javorník-Ves) až silné. Výskyty byly většinou soustředěny na okraje pozemků.

V jarním období byly lokálně zaznamenány střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Nový Jičín (Závišice), Olomouc (Bohuňovice, Bystročice, Hnojice, Moravská Huzová, Pňovice, Velká Bystřice) a Přerov (Radvanice, Rokytnice). Silné výskyty zjistili v okrese Bruntál (Krnov) a Prostějov (Němčice nad Hanou). Řada porostů vyžadovala ošetření rodenticidy, některé pozemky byly ošetřeny alespoň okrajově.

Počátkem jarní vegetace se v okrese Šumperk (Bludov, Rovensko) lokálně vyskytovalo silné zaplevelení výdrolom obilnin a v lokalitě Bludov i střední zaplevelení **heřmánkovcem nevonným (*Tripleurospermum inodorum*)** a **hluchavkami (*Lamium* spp.)**. Silné zaplevelení **penízkiem rolním (*Thlaspi arvense*)**, **rozrazilem perským (*Veronica persica*)** a **violkou rolní (*Viola arvensis*)** bylo zaznamenáno v okrese Frýdek-Místek (Baška). Koncem vegetace se v okrese Jeseník projevilo silné zaplevelení **knotovkou bílou (*Silene latifolia*)** (Javorník-Město, Javorník-Ves) a až střední zaplevelení **sveřepem měkkým (*Bromus mollis*)** (Vlčice), v okrese Opava (Holasovice) silné zaplevelení **bolehlavem plamatým (*Conium maculatum*)**.

MÁK

Žloutnutí spodních listů, zřejmě jako důsledek nadbytku vláhy, zaznamenali v okrese Jeseník (Vlčice) 20.6.

První výskyt **plísňě máku (*Peronospora arborescens*)** pozorovali v okrese Prostějov (Brodek u Prostějova, Želeč) 21.5. Ojedinělý silný výskyt byl zaznamenán v okrese Ostrava (Vratimov) od 26.6.

První výskyty **pleosporové hnědé skvrnitosti máku (*Pleospora papaveracea*)** zjistili na Jesenicku (Uhelná, Vlčice) 3.7. Střední výskyty byly pozorovány pouze na Olomoucku (Doloplazy, Svěsedlice, Vacanovice).

Výskyty **mšice makové (*Aphis fabae*)**, podobně jako dalších hmyzích škůdců v porostech máku, byly většinou slabé. V polovině června místy docházelo k radikálnímu úbytku mšic pravděpodobně v souvislosti s pravidelnými a místy vydatnými srážkami. Ojedinělý silný výskyt byl zaznamenán 26.6. v okrese Ostrava (Vratimov).

OKOPANINY

Přestože deštivé počasí v červnu místy komplikovalo ochranu proti plísni bramboru, podařilo se na ošetřovaných porostech udržet vývoj choroby pod kontrolou. Naopak u drobných pěstitelů, kde chemická ochrana nebyla většinou prováděna vůbec, byly výskyty velmi silné, listová plocha byla zcela zdecimována a vegetace předčasně ukončena. Porosty s lokálními středními a silnými výskyty mandelinky bramborové vyžadovaly ošetření insekticidy. Zajímavým zjištěním byl silný výskyt *Dickeya chrysanthemi* na Opavsku.

Výskyty cerkosporové listové skvrnitosti řepy byly až nebývale slabé, místy nulové. Silná poškození slimáčky nebo škodlivé výskyty mšice makové byly zjištěny jen ojediněle. Na Prostějovsku byla opět zjišťována ohniskově silná zaplevelení rostlinami plevelné řepy.

BRAMBOR

Vlivem střídajícího se nedostatku a nadbytku vláhy v průběhu srpna docházelo místy k praskání hlíz brambor patrnému zejména u některých odrůd, např. Adora nebo Dita.

K lokálnímu popálení porostů po aplikaci herbicidů došlo v okrese Opava (Jamnice, Milostovice, Otice) 20.–23.5.

Na zamokřených okrajových plochách v okrese Opava (Otice) byl 2.7. zaznamenán silný výskyt **Dickeysia chrysanthemi**.

První mikroskopicky neověřené příznaky **plísně bramboru (Phytophthora infestans)** byly pozorovány 6.6. v okrese Prostějov (Výšovice, Žešov) na porostech brambor u drobných pěstitelů. První ověřené výskyty hlásili 17.6. z okresu Prostějov (Držovice, Štětovice), 18.6. z okresu Přerov (Radvanice) a 20.6. z okresu Jeseník (Javorník-Ves), 24.6. z okresu Šumperk (Mohelnice), 2.7. z okresu Opava (Jilešovice, Otice), Olomouc (Velký Týnec) a 31.7. z okresu Nový Jičín (Větrkovice). Porosty brambor byly v průběhu června často přemokřené, což značně komplikovalo, ale častěji zcela znemožňovalo ochranu proti plísní bramboru. Výskyty byly na ošetřovaných porostech většinou slabé, střední výskyty zaznamenali v okresech Přerov (Osek nad Bečvou, Žeravice) a Nový Jičín (Větrkovice). U drobných pěstitelů, kde chemická ochrana nebyla většinou prováděna vůbec, byly výskyty naopak velmi silné, listová plocha byla zcela zdecimována a vegetace předčasně ukončena.

Střední výskyty **terčovitě skvrnitosti bramboru (Alternaria solani)** byly pozorovány koncem června a v červenci v okresech Olomouc (Blatec, Náměšť na Hané, Senice na Hané) a Šumperk (Chroměč).

První výskyt imag **mandelinky bramborové (Leptinotarsa decemlineata)** zaznamenali v okrese Prostějov (Němčice nad Hanou) 8.5. Z dalších okresů byly hlášeny první výskyty od 14.5. do 29.5. Výskyty imag dosáhly lokálně střední intenzity v okresech Opava (Jamnice) a Přerov (Osek nad Bečvou). První výskyt larev byl pozorován 10.6. v okrese Prostějov (Držovice). Středního výskytu larev bylo dosaženo v okresech Opava (Opava-Předměstí) a Přerov (Osek nad Bečvou), výskyt larev na pozemcích v okrese Opava (Otice) byly hodnoceny jako silné. U drobných pěstitelů byly místy zjišťovány střední až silné výskyty všech vývojových stádií (Vlčice v okrese Jeseník).

Silné zaplevelení **ježatkou kuří nohou (Echinochloa crus-galli)** se vyskytlo na herbicidy neošetřeném pozemku v okrese Opava (Otice) v průběhu června.

CUKROVKA

Poškození porostu kroupami zaznamenali 21.5. v okrese Prostějov (Hrubčice).

Poškození komplexem chorob **spály řepy (Pleospora betae, Pythium ultimum, Thanatephorus cucumeris)** na Přerovsku (Lýsky) bylo 5.6. hodnoceno jako střední.

První výskyty **cerkosporové listové skvrnitosti řepy (Cercospora beticola)** hlásili 9.7. z okresů Olomouc (Senice na Hané) a Opava (Otice). Po celou vegetaci byly pozorovány pouze slabé nebo nulové výskyty.

Ojedinělý střední výskyt **verticiliového vadnutí řepy (Verticillium albo-atrum)** pozorovali 22.8. v okrese Opava (Opava-Předměstí).

Podle osazení brslenů zimními vajíčky platila pro lokalitu Nový Bohumín (okres Karviná) prognóza středního výskytu **mšice makové (Aphis fabae)**, pro lokalitu Pusté Jakartice (okres Opava) prognóza středního až silného výskytu. Líhnutí zakladatelek ze zimních vajíček na brslenech v celé oblasti mimo výše položené okresy začalo v polovině dubna. Líhnutí bylo pozorováno v okresech Frýdek-Místek (Staříč, 16.4.), Karviná (Nový Bohumín, 16.4.), Olomouc (Nemilany, 16.4.), Opava (Opava Kylešovice, 15.4.), Prostějov (Čehovice, 17.4.) a Přerov (Penčice, 17.4.). Líhnutí larev se základy křídel následovalo přibližně po 14 dnech. V okrese Přerov (Penčice) lokálně počty mšic výrazně poklesly pravděpodobně v důsledku predace. První okřídlené samičky byly pozorovány 9.5. v okrese Frýdek-Místek (Staříč) a 10.5. v okrese Přerov (Troubky). První výskyty okřídlených samiček v porostech cukrovky pozorovali 20.5. v okrese Opava (Opava-Předměstí) a 21.5. v okrese Olomouc (Drahanovice). Ojedinělý silný výskyt **mšice makové (Aphis fabae)** zaznamenali 2.7. v okrese Opava (Opava-Předměstí), jinde zcela převažovaly slabé výskyty.

Silné poškození porostu cukrovky **slimáčky (Deroceras spp.)** v okrese Prostějov (Mořice), pozorované od 14.5., způsobilo výpadek rostlin v ohnisku o rozloze přibližně 5 ha a následné zaorání této části porostu.

V porostech se místy v červenci a v srpnu objevila ohniska **plevelných řep (*Beta vulgaris*)** přerůstající kulturní plodinu. Silné výskyty těchto ohnisek byly hlášeny z Prostějovska (Doloplazy, Dubany, Mořice na Hané, Olšany, Pivín, Smržice, Stařechovice, Vrchoslavice). V srpnu byly porosty ohniskově silně zaplevelené **merlíky (*Chenopodium sp.*)** v okrese Šumperk (Hrabová). Z plevelů jen místy cukrovku přerůstaly prosovitě trávy, na Prostějovsku (Bedihošť, Domamyslice, Mostkovice) byl lokálně zjištěn výskyt **mračňáku Theophrastova (*Abutilon theophrasti*)**.

PÍCNINY

V jarním období bylo zaznamenáno mnoho škodlivých výskytů **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v pícních porostech. Silné výskyty byly zjištěny v porostu jetele lučního v okrese Karviná (Dolní Lutyně) a v porostech vojtěšky v okrese Opava (Třebom, Větrkovice). V trvalých travních porostech byly silné výskyty zaznamenány v okresech Jeseník (Horní Hoštice, Javorník-Město) a Olomouc (Hynkov), střední v okresech Bruntál (Zátor), Nový Jičín (Štramberk) a Olomouc (Přovice). Další silné výskyty byly hlášeny z okresu Prostějov (Čelčice, Držovice, Němčice nad Hanou, Smržice, Určice). Řada porostů musela být ošetřena rodenticidy.

CHMEL

První výskyty **plísně chmele (*Pseudoperonospora humuli*)** byly zjištěny v okrese Přerov (Prosenice) 21.5. a v okrese Olomouc (Velký Týnec) 29.5. Chemickou ochranu, zejména postřiky proti plísni chmele, občas zcela znemožňovalo deštivé počasí. Lokálně až střední výskyty zaznamenali v okrese Přerov (Kokory, Nelešovice, Prosenice). Infekcí byly místy napadeny i pazochy. Vývoj plísně chmele byl koncem vegetace potlačen suchým průběhem počasí.

První výskyt **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** zaznamenali v okrese Přerov (Želatovice) 13.6., v okrese Olomouc (Velký Týnec) 15.7. V okrese Přerov (Lipník nad Bečvou, Prosenice) byly lokálně zaznamenány až střední výskyty.

Začátek přeletu **mšice chmelové (*Phorodon humuli*)** ze zimních hostitelů zaznamenali nejdříve v okrese Přerov (Prosenice) prvním výskytem okřídlených samic na rostlinách chmele 16.5. a prakticky současně (17.5.) také v okrese Olomouc (Velká Bystřice). I když množství mšic na rostlinách zpočátku postupně stoupalo, insekticidní ochranou se podařilo udržet výskyty mšic na slabé úrovni po celou dobu vegetace rostlin chmele.

První výskyt imag **dřepčíka chmelového (*Psylliodes attenuata*)** byl 23.4. zjištěn v okrese Přerov (Nelešovice). Střední až silné výskyty imag byly v květnu lokálně pozorovány v okrese Přerov (Nelešovice, Prosenice).

Hromadný výlez imag **lalokonosce libečkového (*Otiorrhynchus ligustici*)** byl zaznamenán v okrese Přerov (Nelešovice) 30.4. Množství brouků však nikde nepřekročilo hranici slabého výskytu.

Výnosy chmele byly průměrné, ale obsah hořkých látek byl nižší pravděpodobně důsledkem dlouhotrvajícího sucha a extrémně vysokých teplot koncem července a v srpnu.

OVOCNÉ DŘEVINY

JÁDROVINY

V intenzivních sadech převládaly slabé výskyty škodlivých organismů. Při zjištění škodlivých výskytů nebo výrazných letových vln sledovaných druhů motýlů byly tyto většinou udržovány na únosné úrovni regulačními opatřeními v podobě fungicidních nebo insekticidních postřiků. Silnější výskyty zejména např. strupovitosti, moniliniové hniloby nebo mšic byly zjišťovány hlavně na neošetřovaných stromech v silničních stromořadích, extenzivních sadech, na rozptýlené zeleni nebo i v zahradách drobných pěstitelů. Totéž platí

o výskytech housenek bekyně zlatořitné v okrasných alejích jádovin a peckovin v jižní části oblasti.

JABLOŇ

První projevy **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)** na pupenech byly pozorovány v okrese Prostějov (Dětkovice) 26.4. Další první výskyty byly hlášeny 2.5. z okresu Jeseník (Javorník-Město), 7.5. z okresů Opava (Malé Hoštice) a Přerov (Podhoří) a 22.5. z okresu Šumperk (Lesnice, Mohelnice). V průběhu vegetace bylo dosaženo středních výskytů v okresech Karviná (Nový Bohumín), Olomouc (Náměšť na Hané, Olomouc, Troubelice), Prostějov (Dětkovice) a Přerov (Lipník nad Bečvou), silných výskytů v okresech Jeseník (Javorník-Město), Olomouc (Vilémov u Litovle), Opava (Hradec nad Moravicí) a Přerov (Podhoří).

První slabé příznaky napadení **strupovitostí jabloně (*Venturia inaequalis*)** hlásili 24.5. z okresů Opava (Malé Hoštice) a Prostějov (Dětkovice), 30.5. z okresů Jeseník (Javorník-Město) a Olomouc (Vilémov u Litovle), 5.6. z okresu Šumperk (Lesnice) a 10.6. z okresu Přerov (Lipník nad Bečvou). V okresech Jeseník (Javorník-Město), Olomouc (Náměšť na Hané, Vilémov u Litovle), Přerov (Lipník nad Bečvou, Podhoří, Radkovy) a Šumperk (Mohelnice) bylo dosaženo středních výskytů, v okresech Olomouc (Náměšť na Hané) a na více lokalitách v okrese Prostějov až silných výskytů.

Střední výskyty **moniliniové hniloby jablek (*Monilinia spp.*)** u drobných pěstitelů byly hlášeny z okresu Olomouc (Náměšť na Hané, Tršice) koncem srpna a v září.

Střední výskyty vajíček **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** zaznamenali v okrese Přerov (Kojetín) a na neošetřovaných stromech v okrese Jeseník (Javorník). Líhnutí larev probíhalo v týdnu od 22. do 28.4. prakticky ve všech okresech. Střední výskyt byl pozorován v okrese Karviná (Nový Bohumín) koncem srpna a v září.

Střední výskyty vajíček **mery jabloňové (*Cacopsylla mali*)** pozorovali na neošetřovaných stromech v okresech Jeseník (Javorník) a Šumperk (Mohelnice).

Silné výskyty přezimujících stádií (štítky s vajíčky) **štítenky čárkovité (*Lepidosaphes ulmi*)** byly zjištěny v okresech Karviná (Nový Bohumín) a Opava (Otice).

Střední výskyty **vlnatky krvavé (*Eriosoma lanigera*)** na kmenech a větvích jabloní byly zaznamenány v letních měsících v okresech Frýdek-Místek (Rychaltice) a Olomouc (Vilémov u Litovle).

Střední výskyty **vajíček mšic (*Aphididae*)** byly nalezeny v okrese Přerov (Kojetín) a na neošetřovaných stromech v okrese Jeseník (Javorník). V průběhu vegetace byla zaznamenána řada středních (Javorník-Město v okrese Jeseník, Lipňany a Tršice v okrese Olomouc, Mohelnice v okrese Šumperk, Tučín v okrese Přerov) i silných (Malé Hoštice v okrese Opava, Náměšť na Hané v okrese Olomouc, Němčice nad Hanou, Plumlov, Smržice v okrese Prostějov) výskytů vesměs na neošetřovaných stromech mimo intenzivní sady.

První výskyt imag **květopasa jabloňového (*Anthonomus pomorum*)** zachytili v okrese Prostějov (Dětkovice) 15.4. Sad musel být ošetřen insekticidem. První výskyt vajíček zaznamenali ve stejné lokalitě 23.4. v insekticidy neošetřené části sadu. Střední výskyty larev zaznamenali v okresech Opava (Malé Hoštice) a Přerov (Tučín), silný výskyt v okrese Karviná (Nový Bohumín).

První výskyt imag **podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*)** ve feromonových lapácích byl zachycen v okrese Prostějov (Dětkovice) 2.5. Od konce května a v červnu byly pozorovány střední a silné nálety samců do feromonových lapáků v okrese Olomouc (Vilémov u Litovle).

První nálety samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** byly zachyceny do feromonových lapáků 7.5. v okrese Nový Jičín (Příbor, Štramberský), 20.5. v okrese Jeseník (Javorník-Město), 21.5. v okresech Frýdek-Místek (Rychaltice) a Prostějov (Dětkovice). V dalším průběhu vegetace byly střední až silné výskyty nebo výrazné letové vlny zachyceny téměř ve všech sledovaných lokalitách oblasti, a to v okresech Bruntál (Krnov), Jeseník (Javorník-Město), Karviná (Nový Bohumín), Nový Jičín (Příbor, Štramberský), Olomouc (Vilémov u Litovle), Opava (Malé Hoštice), Přerov (Tučín) a Šumperk (Bludov, Mohelnice).

První výskyt samců **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** byl zaznamenán 7.5. odchycem do feromonových lapáků v okrese Nový Jičín (Příbor). Přílety do feromonových pastí byly na většině monitorovaných lokalit po celou dobu sledování slabé, střední výskyty byly občas zaznamenány v okrese Nový Jičín (Štramberk) a ojediněle 4.6. v okrese Karviná (Nový Bohumín).

Silné výskyty housenek **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)** byly pozorovány koncem května na alejích okrasných jabloní v okrese Olomouc (Droždín) a mezi Velkými Heralticemi a Zadky na Opavsku.

V jarním období byly lokálně pozorovány střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v ovocných sadech v okrese Olomouc (Vilémov u Litovle, Troubelice), silný výskyt byl zaznamenán v ovocném sadu v okrese Frýdek-Místek (Rychaltice).

HRUŠEŇ

Silné výskyty housenek **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)** byly hlášeny 10.5. na hrušních v okrese Olomouc (Svéšedlice) a 6.6. na hrušňové aleji v okrese Prostějov (Výšovice).

PECKOVINY

SLIVONĚ

Spíše ojedinělé byly výskyty **puchrovitosti slivoní (*Taphrina pruni*)** zjištěné v okresech Jeseník (Javorník-Město) a Přerov (Osek nad Bečvou) v polovině června.

Střední výskyt **rzivosti slivoně (*Tranzschelia pruni-spinosae*)** hlásili 21.8. z okresu Přerov (Penčice).

Silné výskyty **červené skvrnitosti listů slivoně (*Polystigma rubrum*)** zaznamenali 18.9. na více lokalitách v okrese Prostějov (Kelčice, Myslejovice).

Střední výskyty přezimujících stádií (štítky s vajíčky) **puklice švestkové (*Parthenolecanium corni*)** byly zaznamenány v okrese Olomouc (Králová, Vilémov) a na neošetřovaných stromech v okrese Šumperk (Bludov).

První výskyty imag **pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*)** a **pilatky žluté (*Hoplocampa flava*)** zachytili 2.5. na lepových deskách ve švestkových sadech v okresech Jeseník (Javorník-Město), Olomouc (Vilémov u Litovle) a Přerov (Osek nad Bečvou). Střední výskyt imag na lepových deskách byl pozorován v okrese Jeseník (Javorník-Město). Lokálně byly výskyty housenic, poškození a opad plodů silné v okresech Jeseník (Javorník-Město) a Olomouc (Kožušany, Náměšť na Hané).

Od konce května až do konce srpna byly lokálně pozorovány škodlivé výskyty **mšic (*Aphididae*)** na neošetřovaných stromech slivoní v zahradách drobných pěstitelů. Střední výskyty hlásili z okresů Jeseník (Javorník-Ves) a Olomouc (Drahanovice, Lipňany, Senice na Hané, Tršice), silné z okresů Jeseník (Javorník-Město), Olomouc (Náměšť na Hané) a Šumperk (Mohelnice).

První slabé výskyty samců **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** zaznamenali 23.4. v okresech Nový Jičín (Štramberk) a Olomouc (Vilémov u Litovle), na většině sledovaných lokalit byly první výskyty pozorovány 2.–9.5. Střední až silné výskyty a výrazné letové vlny samců druhé generace byly zaznamenány v průběhu srpna odchycem do feromonových lapáků v okresech Jeseník (Javorník-Město), Karviná (Nový Bohumín), Nový Jičín (Štramberk), Olomouc (Vilémov u Litovle), Prostějov (Kelčice) a Šumperk (Bludov, Mohelnice). Střední až silná napadení plodů housenkami byla zjišťována zejména na neošetřovaných stromech u drobných pěstitelů v celé oblasti.

Silné poškození housenkami **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)** bylo pozorováno 17.6. ve slivoňové aleji mezi obcemi Budětsko a Nová Dědina v okrese Prostějov.

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl zaznamenán v jarním období ve slivoňovém sadu v okrese Přerov (Osek nad Bečvou).

ZELENINA

Na brukvovité zelenině (zelí, květák, kedlubny) byly na řadě lokalit v celé oblasti zjišťovány silné výskyty **molice vlašovičnickové (*Aleyrodes proletella*)**, a to od konce června až do konce vegetace.

RAJČE JEDLÉ

První zaznamenané výskyty **makadlovky (*Tuta absoluta*)** v České republice byly hlášeny z okresů Prostějov (Prostějov) 7.8. a Olomouc (Náměšť na Hané) 19.8. Zatímco v Prostějově škůdce způsobil totální likvidaci porostu skleníkových rajčat, v Náměšti na Hané byl zachycen ve feromonovém lapáku ve venkovním prostředí. Další imaga byla zaznamenána 1.11. ve feromonovém lapáku ve skleníkovém areálu s pěstovanými hostitelskými druhy v okrese Olomouc (Holice u Olomouce).

Za oblastní odbor Opava zpracoval: Ing. Jan Sitek

K 1. 1. 2014 došlo ke sloučení Státní rostlinolékařské správy s Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským.